

W

6737

Instytucje

6737

6. jęsa, niemieckiego, więziń, logierka, zastawa:

1. Dość wrobiste: Kołomycki Karłowicz - plut. lat 32, kamieniarz, kawaler.

2. Dato i okoliczności aresztowania: 18. II. 1940 r. w m. Lidzie. w nocy z dnia 17. II. na 18. II. 1940 r. przez K. K. W. P. i Milicję zastawę aresztowały.

W mieszkaniu obchodzono się ze mną dość grzecznie, natomiast po wyprowadzeniu mnie z mieszkania zaczęli łajać i kopać mówiąc: „patrzyjcie - sierżant - Pilsudczyk”. Zawiezli do więzienia w Lidzie.

3. Karwa obozu, więzienia: 1) Lida - więzienie, 2) Podobrzec - więzienie.

3) Tobolek - więzienie.

4. Opis obozu, więzienia: W Lidzie cela 5 1/2 m - 4 1/2 m. siedziato 80 ludzi, spierd urządzono raz na 1 1/2 metra, białym pracie nie było wolno, a same nie proli nare. Posywnie - mleko i zupa razka. W więzieniu brud, wrony i pluchwy.

5. Sledstwo: Na sledztwie podobno porathowo grzecznie, mówiąc by się przyznać do winy, nie podaję do jakiejś chwili kiedy odpowiedziałem że nie nie wiem, zawieziono mnie do baru, postawiono nad dołem i powiedziano: „jeśli się nie przyzna, to tu będzie twoja mogiła”. W podobny sposób prowadzili sledstwo przez 9 miesięcy w lutym 1941 r. za nieprzyznania się do winy, zamknięto mnie do karceru, niebranego do letniej białej i trzymano przez 5 dni i nocy bez prawy, przy temperaturze 15° powyżej zero. Wyżywienie w karcerze wynosiło 300 gr. mleka i raz brązowa woda.

6. Skład jęców, więziń, zastaw: W więzieniu znajdowali się więzińskie różny narodowości; przeważnie Polacy za sprawy polityczne, Lidy. niemieckie który pisali się na stronę niemiecką, oraz obywateli sowieckiej - kryminalnej i sowieckiej wojskowi różny stopień - za oddalenie się od sowieckich oddziałów.

7. Życie w obozie i więzieniu: W więzieniu w którym siedziato brak było powietrza, mleka, okropna ciemność, jedłem na drugie siedziato, brud - wrony i pluchwy, brak książek i gazet. Po wybuchu wojny sowiecko -

niemieckiej, 24. XI. 41r. zadawano nas do wagonów towarowych i wiozono przez 23 dni do więzienia w Tobolsku na Syberji. W wagonach skądś przabijano, dobliny brak powietrza, wysychanie drzewna na jedną stronę wynosiło do 200gr. oleja i 2 wiadra wody na 54 ludzi na cały dzień. Gotowanie strawy przez całą drogę nie otrzymaliśmy.

8. Historia N.K.W.D. do Polaków: N.K.W.D. bardzo wrogo było utwierdzone do Polki i Polaków. Bardzo często mówili nam że Polki już nigdy nie zobaczymy, dalej że „swoją propagandę będzie prowadził z niedzielnikiem na nowej Ziemi”. Za stosowanie rozmawiania z nimi N.K.W.D. zabierało skądś, tak że więźniowie dawali się z braku powietrza, a jeśli ktoś ~~z~~ więźniów otrzymał skądś, to N.K.W.D. zabierało go do koczera i biło tam.

9. Polna lekarka: Polna lekarka była niemyślniejsza, mieszkała wśród więźniów dwie dni. Więźniowie dostawali lekarstwa na czernicę i skorbucę.

10. Ky i jaka była sytuacja z krajem: Więźniowie nie wolno było korespondować z rodziną, ani też nie pozwalali na widzenie się z rodziną. Przekazywanie więźniom nie wolno było przyjąć.

11. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do Amurji:

3. IX. 41r. na podstawie układu polsko-rosyjskiego zostało zwolniony z więzienia. Po zwolnieniu otrzymałem 20 rubli i N.K.W.D. wskazało mi pracować w im. Tobolsku, może mówią że jak tylko wyjdzie Polkie będzie się organizować to mię zawiadomi. Mnie kilkakrotnie zapytano N.K.W.D. zwracając odpowiedź że wyjdzie polskie jeszcze się nie organizuje. 4 grudnia 41r. dowiedziałem się od Polaków przejeżdżających przez Tobolsk że wyjdzie polskie organizuje się i wyjechałem na wstanie rękę do Ussurijska.

15. XII. 42r. wzięto do W.P. w Karyelanie do 26. I. 43r.

Stonyski plut.
Kasimier